

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda, Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului Rubțov Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Rubțov Alexandr Vladimir, născut la 08.09.1992, originar din or. Tiraspol, domiciliat în mun. Chișinău, str. Matei Basarab 6, ap. 28.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.03.2014-06.01.2015

Instanța de apel: 30.01.2015-31.03.2015

Instanța de recurs: 02.09.2015-09.03.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bender din 06 ianuarie 2015, Rubțov Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții care presupun răspundere materială pe un termen de 3 ani.

A fost dispusă încasarea de la Rubțov Alexandr, prejudiciul material în beneficiul părților vătămate, după cum urmează: Iuroș A. – 52800 lei; Ustiujaninov S. – 12081,80 lei.

Acțiunile civile înaintate de Iuroș A., Ustiujaninov S. cu privire la repararea prejudiciului moral au fost respinse ca inadmisibile.

Acțiunea civilă înaintată de A.Rossiiskii, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Prima instanță a constatat că inculpatul, la data de 23.04.2013, ora 17:00, în mun. Tiraspol, str. Șevcenco 76, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul transportării unui automobil din Europa, a primit de la Iuroș A. suma de 4000 dolari SUA și cu banii primiți s-a ascuns, cauzându-i ultimului un prejudiciu considerabil în sumă de 49076 lei.

Tot el, în luna februarie 2013, aflându-se în or. Dnestrovsc, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vămuirii automobilului, a dobândit ilegal de la Ustiujaninov S. suma de 1000 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM constituie 12081,80 lei, prin acțiunile sale cauzându-i ultimului un prejudiciu în proporții considerabile.

Tot el, la data de 15 decembrie 2012, în incinta cafenelei "Andy's Pizza" situată în mun. Tiraspol, str. 25 Octombrie, și ulterior a doua zi, în apropierea hotelului "Rusia" din mun. Tiraspol, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul efectuării unei investiții financiare a dobândit ilegal de la Rossiiskii Alexandr 10000 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM constituie 121997 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului, solicitând casarea totală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementelor infracțiunii.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat că probele puse la baza sentinței de condamnare, și anume declarațiile părților vătămate, ale martorilor și recipisele de împrumut nu dovedesc vinovăția inculpatului, ci confirmă existența relațiilor civile dintre acesta și părțile vătămate. În acest sens apelantul a indicat că prima instanță a dat o apreciere greșită probelor în cauză și a considerat necesară reaprecierea acestora și achitarea inculpatului.

În particular, apelantul a invocat că au fost încheiate 3 contracte de împrumut, sub forma de recipise, prin care se confirmă instituirea între subiecți a raporturilor sau relațiilor civile, care urmează a fi guvernate de prevederile legislației civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2015, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. Întru susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că probele puse la baza sentinței de condamnare au fost apreciate în mod corespunzător, și nu există temei de a da probelor o nouă apreciere. Colegiul a menționat că este justă concluzia primei instanțe, conform probatoriului administrat și apreciat, privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Colegiul a reținut ca fiind relevante constatările primei instanțe, și anume faptul că inculpatul făcea promisiuni părților vătămate despre acordarea unor servicii pe care nu avea posibilitatea reală să le acorde.

Astfel, a fost apreciat critic argumentul precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, deoarece însăși inculpatul în ședința de judecată a confirmat faptul, că el nu dispunea de posibilitatea de a transporta automobile din alt stat, din motiv că nu deținea un act valabil sau viză de tip Schengen pentru deplasare.

De asemenea inculpatul a confirmat și faptul, că nu dispune de cunoscuți sau rude care ar putea vămuia un automobil în organele neconstituționalei republici nistrene, precum și că nu a efectuat vreodată afaceri cu transferuri bănești în firmele off-shore sau prin investirea în afaceri cu imobile.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului privitor la lipsa în acțiunile inculpatului a înșelăciunii sau abuzului de încredere, deoarece din probele acumulate s-a constatat că părțile vătămate Iuroș A. și Ustiujaninov S. erau ferm convinși, că unuia îi va fi transportat un automobil, iar altuia îi va fi vămuit un automobil, iar partea vătămată Rossiiskii A. era sigur că în urma transmiterii banilor către inculpat va primi un profit lunar de 15%, părțile vătămate erau convinse, că banii le vor fi returnați în baza recipiselor eliberate, dacă inculpatul nu-și va onora obligațiile.

Instanța de apel a stabilit că ambele modalități de comitere a escrocheriei erau prezente în speță, deoarece inculpatul anterior a împrumutat de două ori bani de la partea vătămată Ustiujaninov S., pe care i-a returnat la timp, inclusiv cu dobândă, câștigându-i încrederea, astfel că ultimul era ferm convins că inculpatul este o persoană de bună-credință și îi va returna banii dacă nu-și va onora obligația, de aceea în aceste circumstanțe, a dat acordul său la propunerii inculpatului de vămuire a automobilului. Înșelăciunea inculpatului a fost probată

prin faptul că acesta, conform declarațiilor martorului Danici V., crea impresia unei persoane înstărite, plasând anunțuri despre transportarea sau vămuirea automobilelor.

Instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului au depășit sfera raporturilor civile, trecând în sfera penalului, deoarece acesta, acționând cu rea-credință, abuzând de încrederea părților vătămate și creând, prin înșelăciune, impresia unei persoane înstărite, de la bun început a avut intenția de a însuși banii primiți de la părțile vătămate, fapt confirmat de însuși inculpatul, care pe parcursul cercetării judecătorești a declarat că era în imposibilitate de a restitui banii împrumutați în termen, venitul său lunar fiind unul mic.

6. Decizia instanței este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului, care solicită casarea totală a acesteia și dispunerea achitării inculpatului.

În motivarea cererii recurentul menționează, că relațiile dintre inculpat și părțile vătămate sunt de natură civilă, criticând modul în care probele au fost apreciate, indicând asupra faptului, că învinuirea adusă inculpatului se bazează pe declarațiile părților vătămate și ale martorilor acuzării, care sunt persoane cointeresate, iar alte probe concludente, pertinente și fapte incontestabile în susținerea învinuirii aduse nu au fost prezentate de către procuror și nici nu există în materialele dosarului.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat respingerea recursului din motiv că erorile de drept invocate de recurent nu au fost comise în prezenta cauză penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau*

substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit motivelor recursului, recurentul invocă temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și anume că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, deoarece consideră că între inculpat și părțile vătămate există raporturi juridice civile.

Colegiul penal conchide că astfel de eroare în speța dată nu se constată, reieșind din următoarele considerente.

Instanța de recurs menționează că potrivit art. 113 alin.(1) Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul constată că, criticile formulate de recurent sub aspectul art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și asupra lor aceasta s-a pronunțat, dându-le o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în pct. 5 al prezentei decizii, concluzii pe care instanța de recurs le însușește și nu consideră necesar repetarea acestora.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt în prezenta cauză penală, reieșind din cercetarea următoarelor probe: declarațiile părților vătămate Iuroș A., Ustiujaninov S., Rosiiski A.; declarațiile martorilor Danici V., Litinchii V., Rubțova G., Zanasieva R.; procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 16 ianuarie 2013, potrivit căruia Iuroș Andrei, roagă organele de poliție să-l atragă la răspundere pe Rubțov Alexandr, care la 23 aprilie 2013, în jurul orei 17:00, aflându-se în mun. Tiraspol, str. 25 Octombrie, 76, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la el suma de 4000 Dolari SUA, sub pretextul de a-i transporta un automobil din Lituania, prin ce i-a cauzat un prejudiciu în sumă de 49076 lei (f.d. 12, Vol. I); recipisa din 23 aprilie 2013, eliberată de Rubțov Alexandr lui Iuroș Andrei, privind faptul primirii sumei de 4000 dolari SUA, în prezența a doi martori, unul dintre care este Litinschii Vădim, în conținutul căreia este indicat că suma de bani a fost transmisă cu titlu de împrumut, fără dobândă, cu termenul de rambursare la data de 01 mai 2013 (f.d. 23, Vol. I); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 17 ianuarie 2014, potrivit căruia Ustiujaninov Serghei, roagă

organele de poliție să-l atragă la răspundere pe Rubțov Alexandr, care în februarie 2013, aflându-se în or. Dnestrovsc, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la el suma de 1000 Dolari SUA, sub pretextul de a-i vândea automobilul de model Mitsubishi Galant, anul fabricării 1999, la un preț redus, însă pînă în prezent nu și-a onorat obligația asumată și nu a restituit banii, prin ce i-a cauzat un prejudiciu considerabil (f.d. 26, Vol. I); ordonanța și procesul verbal de ridicare din data de 17 ianuarie 2014, potrivit cărora de la Ustiujaninov Serghei a fost ridicată recipisa din 03 mai 2013 privind primirea sumei de 1000 dolari SUA de Rubțov Alexandr de la Ustiujaninov Serghei (f. d. 38-39, Vol. I); recipisa din 03 mai 2013, eliberată de Rubțov Alexandr lui Ustiujaninov Serghei, privind faptul primirii sumei de 1000 dolari SUA, în prezența a doi martori, unul dintre care este Daniei Veniamin, asumându-și obligația de a restitui suma pînă la data de 20 iulie 2013 (f.d.40, Vol. I); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 17 ianuarie 2013, potrivit căruia Rosiischii Alexandru, roagă organele de poliție să-l atragă la răspundere pe Rubțov Alexandr, care la 15 decembrie 2012, în mun. Tiraspol, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la el suma de 10 000 Dolari SUA, pentru un termen de 3 luni, cu condiția că-i va achita lunar o dobîndă în mărime de 15%, însă pînă în prezent nu i-a restituit nimic (f.d. 42, Vol. I); ordonanța și procesul verbal de ridicare din data de 17 ianuarie 2014, potrivit cărora de la Rosiiskii Alexandru a fost ridicată recipisa din 11 ianuarie 2013 privind primirea sumei de 10 000 dolari SUA de Rubțov Alexandr de la Rosiiskii Alexandru (f. d. 56-57, Vol. I); recipisa din 11 ianuarie 2013, eliberată de Rubțov Alexandr lui Rosiiskii Alexandru, privind faptul primirii sumei de 10000 dolari SUA, în prezența a doi martori, în conținutul căreia este indicat că suma de bani a fost transmisă cu titlu de împrumut pentru necesități personale, fără dobîndă, cu termenul de rambursare la data de 20 februarie 2013, iar în cazul neonorării obligației în termen se obligă să-i achite o penalitate în sumă de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere (f.d. 23, Vol. I).

Astfel, instanța de apel, apreciind probele din dosar potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Rubțov A. în baza art. 190 alin.(5) Cod penal.

Colegiul constată că sunt neîntemeiate argumentele invocate de recurent că: între inculpat și părțile vătămate există raporturi juridice civile în baza

contractelor de împrumut, fapt care exclude componența infracțiunii prevăzută de art. 190 alin.(5) Cod penal, deoarece potrivit practici judiciare constante, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie numai în cazul în care se constată că făptuitorul la momentul intrării în posesie a acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

În acest sens instanța de apel a respins versiunea părții apărării că între inculpat și părțile vătămate, de fapt, ar exista raporturi juridice civile, deoarece a constatat că pe parcurs acestea au trecut în sfera penală, când se constată că inculpatul a acționat prin înșelăciune și abuz de încredere, avînd intenția de a nu restitui sumele datorate, totodată fiind stabilit cu certitudine că, inculpatul era în imposibilitate să restituie banii în termenii indicați în recipise, deoarece nu dispunea de așa o posibilitate, venitul său lunar fiind unul mic, circumstanțe care au fost stabilite de către instanța de apel și au servit drept temei pentru condamnarea inculpatului Rubțov A. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Manolache Adrian în numele inculpatului Rubțov Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Rubțov Alexandr Vladimir**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 aprilie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir